

ძირი
8
წელი

№ 22

გაზ. „გვირჩევას“-ს სალიტ. სამსახურთ თრიკირეული დამტება

№ 22

ჰ ე რ ი ს პ ე რ ი ს

(დაბადებილა 125 წლის შესრულების გამოცემა).

18 დეკემბერს 125 წელიწადი სრულდება გერმანიის დიდი პოეტის ჰერიხის ჰერინის დაბადების დღიდან. პირველი სინათლე ჰერიხის ჰერინი მისილა რენის მარჯვი დოუსელდორფში. ჰერიხის ჰერინე ბავშვობდან ისეთ პირიძებში იზრდებოდა, რომელთ შეგავლენით ის დღი პოეტისათვის ერთდ გახდა დიდი პოლიტიკური მოღვაწე, რომლის დასახსიათებლად კარარა მისივე სიტყვები:

„შენ, —უმსგავსო ფრინველო, თუ კი ოდესებ შეეძლო შენი დაქერა, შენი მხრებიდან დაუგლეხ ყველა ფრთხებს და დაგაჭრი ყველა კანკებს. შემდეგ ჩამოვკიდებ მაღალ ძელზე, მოუხმობ ყველა მხრიდან რეინლანდის შეილდნებს, რათა ისრების მთასაულ სრიალით ნაკუშ-ნაუწად გაჭკიონ შენ —უმსგავსო ფრინველო!“

ასე მიმართავდა პოეტი პრუსიის სულთანთვათ არწივის. არსებულ ცეკვებშის პირობებთან შეურიგოლობა და გამუშავებულ ბრძოლა ჰერინის ძილის ყველი დროის და ქვეყნის რევოლუციის დიდ მეობრიად და ამანაგათ, რომელიც ხელ ჩაიდებული მიჰყვება მებრძოლებს გამარჯვების წევრებალებისაკენ.

მსოფლიო ოლტერატურის ისტორიაში არ იცის მეორე მაგალითი იმისა, რომ პოეტის პოროვნებაში ასეთი ერთგვარი სიმძლავრით იყოს შესავასებული რომანტიული გატუცება, ინდივიდუალური თავდაციურება. ერთის მხრივ და მეორეს მხრივ მებრძოლი ადამიანის გული, — ათრთოლებული კაცობრიობის განახლებისათვის.

რომანტიული სული ჰერინე მეტყველეობად მიიღო შედეგლისაგან, რომელმაც პოეტს მისცა თავისი გემოვნება და სიმტკიცე, პირველად ჰერინე იტაცებს მოწვევებათა ისტორიები და ძელისის ერთგვილი რომანტიულ გამოთქმები. ჰერინ ხმირად ბაძას ცნობილ პოეტს მიუღერის. მაგრამ მალე იგი იმეტავებს თავის საკუთარს სტილს, რომელიც ქმნის სახეებს და აზრთა განწყობილებას მოქლეთ და სხარტად. ჰერინე ირიგინალობათ ჩაითვლება მეტის-მეტად მოკლეთ თქმა.

ჰერინე იშევათ ცალკელმყოფელობას აძლევს ყველაფერს, გვახსოვებს საგნებს, შშედობის ამბავში შეაქს ხშირად „დემონური არევდარევა“. ჰერინეს ბუნება შეეცას გონება. შეახილობას და ფანტაზიას, ამირო პოეტი

ხშირად სმარობს კონტრასტებს, ეძებს ერთ-მეორის მოწყნაღმდებელებს ფერებს, დაპრიდაპრებას, მიმართავს ეფუძნებებს მაზის, როცა ყველადიურობა იქმნება პოეტური ოცნებაში ან მიზინ, როცა მისი პოეტური ჩერება ფერსა ჰერინეს, ნისკრი იძულება, რომ ადგილი დაუტომის ცხოვრების ყოველდღიურობას.

ჰერინეს მოთხოვნის კილო საესპერი თანამედროვე ხასიათის არის: მის მიერ დაწერილი თვალსაჩინო, აღვილად საგრძნობა და

სი. მხოლოდ ერთი გიორგეს თუ ჩამოურჩება მისი სტილის ძალა და მოწილია.

სტილი პიროვნების გამოსახვაა და ამავე დროს სალიტერატურო ბრძოლის იარაღიც. ჰერინეს სტილი იარაღია, რომელსაც იგი ხმირობდა თავისი მოღვაწეობის საეკეტოს ხანაში, ხმარება რომორც უძველეს გამოიწვია. რომელიც ლერწამივით იღენება, ზავრამ არ იმსხვევა ფოლადის ფარზედაც კა.

ჰერინე ყველაზე მეტად იყენებდა ამ იარაღს მისთვის, რომ შევახებოდა სიმეცა რით და უშეგასობით, მშევნებით და მლელეარებით, ერთი მეორის კონსტრასტებით საესეს თანამედროვე ცხოვრებას, იგი დაუწყობლად შეგძირდა, მას და მოკლეა ამ ბრძოლაში ისე, რამ მისი ხმალი არ გადამტკარა, [დასტოვა მთელი] შემდეგი წარწერით:

„დადგება მშევნეირი დღე! და თავისუფლების მშევაბერი დღე მიწას. აღმოცენდება ასალი თაობა, რომელსაც წარმოშობს თავისუფალი სიყვარული და არა „სულიერ მიმათგან“ ნაკუთხა შეულლება. თავისუფალ დაბადებასათ ერთად ახალი აღმისამები იღრძნებოდა თავის თავში ისეთ თავისუფალ გრძნობების, თავისუფალ აზრების წარმოშობას, რომელიც დაცუნად შობილებს წარმოდგენა კა არა გვაქენ.“

დღე „ეკუთხიობა სლგას ამ წინაწარმეტებულების გამორთლების წინაშე: ჩერენ გვერდები და გამოიწვიონ სახეები, ჩერებები, სულიერი განწყობილებანი. სახეობის საშვალი შეემნა სულიერი განწყობილება და განწყობილების საშვალებით სახეების, — ამბობის ბრანდესი. ჰერინემ გაანგითარა თავის აზრებაში ეს ნივი, რომელიც აძლევს მსა ძალას მოგვცეს სტრი კონტური და მოახდინოს მხარეზე ეფექტი.

როგორ კა ასე სწორდა:

— მე არ ვიცი, დავისმახურე თუ არა, რომ ჩემი უბო შეამონ დაუნის გვირგვინით. ჩა ძიებორც არ უნდა ყოფილიყო ჩემი სიყვარული პოეზიასამზი, იგი მუდამ იყო ჩემთვის მთოლოდ წინიდა იარაღი, ლერწამივი გამოიწვია. მაგრამ მანებოლ უნდა აღმრთოთ თევზა ჩემს საფლავებზე, რადგან შეაცი მამაცა კაცობრიობის დასტურებას ცალკელმყოფელობას განახლებისთვის. ა. წ.

ჰ ე რ ი ს პ ე რ ი ს

ხელშესახებია, „რა არის საჭირო, რომ იყო ფილ მშერალი უნდა გქონდას ნივი, რომ შეემნა და გამოიწვიონ სახეები, ჩერებები, სულიერი განწყობილებანი. სახეობის საშვალი შეემნა სულიერი განწყობილება და საშვალებით სახეების სახეების, — ამბობის ბრანდესი. ჰერინემ გაანგითარა თავის აზრებაში ეს ნივი, რომელიც აძლევს მსა ძალას მოგვცეს სტრი კონტური და მოახდინოს მხარეზე ეფექტი.

როგორ ჰერინემ თავის განვითარების უმაღლეს წერტილს მიაღწია, იგი გახდა თავის მას წარიგინალობათ ჩაითვლება მეტის-მეტად მოკლეთ თქმა.

◀ კ ა პ ი ტ ა ლ ი ს ტ ყ ვ ე ბ ▶

ზემოთ გვთხოვთ არა და გვიცი მარად მარად

(მისი აუტობიოგრაფიის).

შედე თავში შეგნების სხივი არ შეჰქაროდა და შეჩერებულ, ტანჯულ ხალხს და მით საშუალება მისცემოდათ ხალხის მტრებს გაეხანგრძლივებით თავისი ბატონობა. ლოთობა ჭრელი გარელგარი ბორიტმოქმედების გამომწვევია და გადაგარების გადაშენების გაზე აუნებს ხასხს... მე მსურს გამარჯვება უსურეო იმ შეუში, რომელიც პატიოსან, დყოფრილ მარჯვების სახეში არ გარეტყობის გამოს ცოტ და სისხლს არ აღინიშნები... მე მსურს გამარჯვება უსურეო იმ შეუში, რომელიც დღინის სმის ფინის მოსალვად ჭურდულად არ გამოიპარება სარდაზში და არ დაიიწყებს ულუმა-ცურით დატოვებულ ცოლ-შეილს...

— ჩენწე ამბობს... ჭყოლაუტი გაუცია... იქნებ სახეში რომ ხელი გაიარტყო, რაიმე შოუცია... ფიქრობდა ლევანი.

— სულ დამინიჭუდა... ლექს სალილისთვის ფული არ იყო სახლში... მე კი პირაპირ აქ წამოვედი... ვამე შილებო!.. ფიქრობდა ალექსი და თოთქოს ერთმანეთთან შეთანხმებით, ორნივე ერთოდოულად წამოდგნდა და ერთმანედს თვალებში ჩატაქერდნენ. უნდოთა უსიტყვათ გაენდორ ერთმანეთისათვის თავის თავიანთი დანაშაული ცოლის და შეილების წინაშე.

— წავიდეთ ლევან!..

— წავიდეთ! წავიდეთ! სწრაფათ უპასუხა ლევენმა. დაბრში მდგომი გაბონ გაეკირებით უპერდა ხან მაგიდაშე დაუცლელ ლეინის ბოლოებს, ხან კი კარებისაკენ მიმავალ ალექს-სას და ლევანს...

საიდ მიღიართ!.. ლევინ დაუცლელი დაგრჩათ!.. და ახალგაზრდამ არნივე შეჩერა. — არა... ჩენ... ისე. რაოც მოგვაგონდა... ლევინის აღარ დაულევთ. მეტო... არ გვინდა... ლულულით წარმოსთვევს მათ.

— დაიხსნომეთ!.. ოქენი მუშარი სინიდისი მირთლაც არ უნდა წარუცხოთ ლეინისა და არყის სმით. ჩაც მოგმოქმედნიათ, ის აღარ გაეკირდება აწე. მე ამას მიედი მაქს. ქლა შევიდობით ბრძანებოდეთ... და ახალგაზრდა-დასარდაულიდ გამოიდა. ლევან და ალექსი სიბრძლით შეიჩერებოდენ თავთავიანთ სახ-ლისაკენ.

* *

— ქეთო გენცცალე! დაუგვიანებ, მიგრებ მიურალი არა ვარ... მაცატი... არ დავთორები... ემუტარებოდა ალექსი თავის ცოლს. მხოლოდ მითხარი ვინ იყო ის ახალგაზრდა... ვინ იყო ის?.. მასტის მაგიდია ქეთო ილომებოდა... გულში გამარჯვებას ლექსაშაულობდა...

— ალისა, გვანცვალე მოურალი ხომ არა ვარ, არც დაეთვრები ამიერიდან. მხოლოდ მაბატიე... და იმ ხელს, რომელიც სახეში გაარტყა თავის ცოლს, დაუკავებოთ და სინაზით ხან თავშე, ხან ლოკაზე უსვამდა ლევანი... გულცაც ამ ჩემს პატა ბიჭუნიას არ დავთორები... არც გაწყვინება... მითხარი მხოლოდ ვინ იყო ის?.. ალისაც პასუხის მაგიდია ქეთო ილომებოდა... ვინ იყო ის?.. ალისაც გამარჯვებას ულომებდა... ისიც გამარჯვებულად სოფლიდა თავის თავს.

8. ზ—დე.

მარი გილაშვილი

შე კავშირი მეონდა მაშინ გერმანიაში რევოლუციონერების მცირებილებონ კვუთან,

რომელთა ჩიტებში იყვნენ კარე ლიპქერტი

და მის ამხანაგები. ეინადან მე ური კოდე უფრო განამტკიცა ასრი, როცა 15 წლის ციხე მიმისაჯა.

არ შეიძლება ითქვას, როცას დამტკიცება

ნაოფი, მეგრამ ნათელია, რომ რევოლუციას

წინაშე მხოლოდ შეუტახება შეიძლება და

არა სრულად შეტეტება და რომ წევდიადი

შობს სინათლეს და გიმარჯვები ილექტი

რომ ლიკეს მშერებრის, კარილ ლიკენერტის,

და დატეტერ არი წევგნა: „პეტოვისური შერი-

მა „რევოლუციონერი პროლეტარიატის გა-

ერთიანება მისა ბოლშევიცების საზარებოთ“

და პროლეტარეული დრამ „ლუდა“.

მე იმედი მეგებ, რომ ჩემ დაწერილი

„ლუდა“ იშვა პროლეტარეულ გულში, რომ ის

თავისი უორმითა და გრძნობებით, რომელიც

მასშია გამოხატული, პროლეტარიატს

მეუფორის.

1920 წ. გამოიიდა ჩემი დავტათა კურტანი

„მიწა იწვას“, — მებრძოლის ლექსები.

ჩემი შემოქმედების მიზანი იგივეა, რაც ჩე-

მი სიცოცხლის მიზანს შეაღებს: ბრძოლა,

რევოლუცია და შერომელთა გამარჯვებია.

მარი გილაშვილი

ნიუსტატერეულის ცოტ.

*) დამოუკიდებლი სოციალ-ფინანსურატი, რო-

მებრძოლი მოკლეს ჩასულობება.

ერის მიუხამის ლექსები

I.

ციხეში დაღუპულს

არა თოვების მძიმე რისხვაში
და დროშების ქედზ სისხლი დაღუპულ;
არა ბრძოლის დროს და შრომის წევში
შენ დაანელე სიცოცხლე მშარე.
შენ გაბრი მსხვევრობის ციხის სანელის
საღაც სინათლეში წყვდადი სძლევდა.
ო, საყვარბილ!

ერთმა ირჩია შენი გზა ძნელი.
მქონს გიორგიინ, რომ ამტკიცებდა.
შენ მოვდი უდუოთ განაწიმდი,
შეგრავ ტელავ სიცოცხლობს აოთქმა შზიან,
შენი ძალის ჩენი გვემის ხმები,
ცოცხალთა ხმები უფრო ხმიანი.

2.

ცოცხლობს მაგალითი

სიცოცხლობს მაგალითი. ჩენ არ გვიკირდება
აღმა ლაფარდებში ძებნა იმბალის;

ჩვენი პინო-მრიენველობა , სამი ციცოცხლე“

„სამ სიცოცხლეს“ განსაკუთრებული ადგი-
ლი უჭირავს საქართველოს კინო-მრიენველობის
მიერ გამოშვებულ ყველა დანარჩენ სურათებს
შორის.

მისი ეს განასაკუთრებული ხასიათი აისწევ-
ბა, როგორც ამ კინო-ულმის შინაარსით,
ისე მისი დაგებრითი.

კინო-დრენაჟობის მიერ ექამდი გამოშვე-
ბულ სურათებში მთავარ მომენტს შეადგენენ
სოციალურ-რევოლუციური და ყოფა-ცხოვ-
რების მიტივები.

„სამი სიცოცხლე“ კი არის პირველი ცდა
შეკუმული იქნეს ჩენის ეკრანზე ტსიქოლოგი-
ურ სოციალურ მატერიული ღრმის.

სურათი ცურატებათ სოციალურია: მოქმე-
დება ვითარდება საქართველოს ცხოვების
იმ ძერიოდში, როდესაც ფერდალურ-პატრი-
არქალური წესშემოილება ინგრეოდა და
იქმნებოდა ახარი საზოგადოებრივი ძალა ვაჭ-
რული ძურულისის საბათ.

სურათში მოცურულია ამ ქალის ჩასხვის
მომენტების ნათარათ დასურათებულიი ის, თუ
როგორ მდიდრდება თანდათან გლეხთა წრი-
დან გამოსული ბახვა ფულავა და როგორ ზე-
ბა ის უბრალო მოიჯაროდიდან კაპიტალის-
ტით.

„სამი სიცოცხლის“ დასაყრდენი სოციალუ-
რი მომენტია, რომელსაც შემცევ უერთდება
პირადული, ფსიქოლოგიური მოტივები.

ეს ორი მომენტია: სოციალური და პირადული,
ფსიქოლოგიური ისე მცირდოთ არის-ურთმიშნე-
თა გადახლართული, რომ მცურულებელი, რომლის
თანამდებობა მთლიანათ ბახვა ფულავას მხა-
რეზეა, შესთან ერთად საშინელი სიძლვილით
იძულებები იმ რეემისი მიმართ, რომელმაც
ბახვა ასეთ მცირდობამდე მოიყვანა.

დაგომის შერიც „სამი სიცოცხლე“ შედევ-
რია ჩენი კინო-მრიენველობის ყველა სურა-
თებს შორის.

„ცემიშვილით დაკირვებული, სულ უბრალ
დატარებამდე დასული დადგმა ცოცხალ და

ჩენ გვიხარიან

როცა მეტროლი მამაცად კვდება,
ჩენ გვიხარია გმირობა ქალის,
ტახტების ნგრევა მათი ხელებით...
„თავისუფლების“ გამყიდველების.

სიცოცხლობს მაგალითი. ცემიშვილის ლვარი,
ტანკების მორევი, შურის მანილი;

იქ ნერ სარდავებში წრილობა მშარე—

გამარჯვებისა

აელვარებულს სურდავდა მახვილს.

შევი რუსეთი ნეკენლ კვდებოდა...

იქ სხვა ქვეყნას მის ნაცენის დგებოდა.

სიცოცხლობს მაგალითი. თუ შესწეუს ძალა

ჩემისა ქვეყნას დაღალულ მხრებში?

მკერა:

აქაც მუშების მახვილი ჩეარა

დალეჭს გერმანეთს, ჩატლუს ცოდვებში.

წავიდეთ ბრძოლით რუსეთის კვალით
გვაქს მაგალითი. წინ! მედვრით, ბრძოლით.

ღონის ქართულ წარწერებს თუ რუსული არ
დახმარეთ ისე იქიდან ვერავერს გაიგეთ.

შესრულება:

ნატა ვაჩინაძეს (ესმა) რუსეთში ქართველ
ებრა ხოლოიდას უწოდებენ. ჩენს კონს
შეუძლია მარტო ამ მსახიობის აღმოჩენით ია-
მუსის ამა რამდენიმე რეალურობას და თავისი
აქტორობის გაუცემის გამომდებარების აუ-
დინის მარტო ბრძოლით. მისი ბურებრივი და ძალ-
დაუტანებელი თამაში იტარებს აუდიტორიას, რომელიც ბახვასთან ერთად ხარობს და იტან-
ჯება.

მიშა გვლოვანს ქართველი საზოგადოება
იცნობს, როგორც ნიკიერ დრამატიულ მსახი-
ობა: მას აპარატურანც არ უზალატნია თავი-
სი ნიკისათვის. მისი ბახვა ფულავა გამთხვია
უშეალო გრძნობით. მისი ბურებრივი და ძალ-
დაუტანებელი თამაში იტარებს აუდიტორიას, რომელიც ბახვასთან ერთად ხარობს და იტან-
ჯება.

პირველ სერიაში გვლოვანი ჰველგან ვერ
არის მტკიცე, რაც, ალბათ, იმით იასხნება,
რომ მას პირველათ უძლება დფომა კინოაპა-
რატის წინ.

სურცხვოთ ასრულებს მსახიობი ყველა ფსი-
ქოლოგიურ სცენებს. აქ მისი თამაში დატვირ-
თულია ტრალიზმის მთელი სიმძიმით.

ცესრულების საუკეთესო ადგილებია: სცენა
ესმას საცლავები, მეძავ ქალთან და იტრემიას
მოკლის სცენა.

დ. ყიფანინ (იერემია წირჩა) ახალი მსა-
ხიობია ჩენს ეკრანზე. ჩენი კინო-რევისიორები-
ბის ხასახელოთ უნდა ითქვას, რომ მათ ძა-
ლიან ეხერხებათ მსახიობების შერჩევა. იერე-
მია წირჩას როლი ყიფანზე უფრთხო შესრუ-
ლებელს ვერ იშვიათის. უალესათ რეალურია
მიმიკაც, ესტრიულიაციაც და მოძრაობაც-
თავისუფალი თამაში და პლასტიურობა შეს-
რულების საუკეთესო მხარე.

ყიფანს თავითანვე ზომიერების და რეა-
ლობის ფარგლებში მიყავს როლი. ალათ იც-
ია სად ავადვილი და სად იქცება სე-
ლოვნება. ყაფიანი უშეველა დიდი ძალა
ჩენი ახალგაზრდა კინოსახურის.

ზერიშვილი შევდარებელი მეირას როლში,
ბურებრივობა, ზომიერება და გვლობულებია—
ცესრულების ღირსება. მსახიობს ეტუბა
ნიკი. ჩენის აზრით, ზან მხოლოდ დამახა-
სიათებულ როლებში უნდა სცენას თავისი

თამარა ბოლლევანის ანტიური სილამზის გა-
მოყენება სკეტესათ შეიძლებოდა, განსაკუ-
რებით პარეკლ სერიაში. აქ მსახიობი ვერ იძ-
ევა იმ ქალის (ვალიდა) მოლინ სტრაიტ-
რის მთელი და მაშინ და მოძრაობა თავისი

ჩენის ს აზრით, სურათში ზედმეტია ერთი
ტრასტების და ჩენი მღილარი ბურების ლა-
მაზი უტრების მოხერხდებულით გამოყენებაში.
პირადი განსაციფრებელია, როგორ შეს-
ძლო რეისიონის ბერესტიანი ჩენი წარსული
სინატრიოლის ასე სრულათ და სწორია გად-
მოცემა.

ჩენის ს აზრით, სურათში ზედმეტია ერთი
ტრასტების და ჩენი მღილარი ბურების ლა-
მაზი უტრების მოხერხდებულით გამოყენებაში.
პირადი განსაციფრებელია, როგორ შეს-
ძლო რეისიონის ბერესტიანი ჩენი წარსული
სინატრიოლის ასე სრულათ და სწორია გად-
მოცემა.

ამ გარდა, დადგმა საყურადღებოა მეო-
რ მხრივაც: „სამი სიცოცხლე“ არის პირ-
ადგმის ტრასტების დღიონისტრაცია ჩენის შე-
ეცვას საერთო ზოაბერებებაში.

ამ გარდა, დადგმა საყურადღებოა მეო-
რ მხრივაც: „სამი სიცოცხლე“ არის პირ-
ადგმის ტრასტების დღიონისტრაცია ჩენის შე-
ეცვას საერთო ზოაბერებებაში.

ეს ორი ჩენი მეორე მსახიობების პირველი დიდი
გამარჯვება ეკრანზე, რომელსაც, ალბათ, სხვა
მარჯვება.

სამი სიცოცხლეც „გერ ასკა საერთო ზა-
ბაზი“ არის სიცოცხლეც გერ ასკა საერთო ზა-

◀◀◀ მეცნიერება და ტესნიკა ▶▶▶

მრავალსახოთულიანი სახლები

დღიდ ქალაქებში მოსახლეობის რაცხაუს ზორდში დონის წესრიგში დააკენა საბინაო მშენებლობის საკონი.

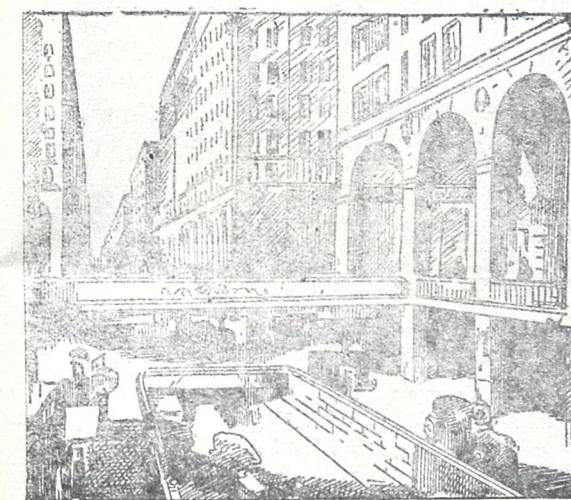
უკანასკნელი, 90 წლის განმავლობაში დედამიწის მისახლეობა ერთი ორთო გაიზარდა—ამ უმაღ ის უდინის 1747000000 სულს. ამერიკას ამ მხრივიც პირველი აღვინი უპირავა. შეერთებული შტატების ცენტრალურ სტატისტიკური სამართველოს ანგარიშში ჩეკი გვათხოლობთ: ყოველდღიურათ საშუალოდ ამერიკას გმატებ 4000 მცხოვრება.

უკანასკნელი საუკუნის განმავლობაში, ამერიკელი სტატისტიკურის გამოაწერიშებით, შეერთებული შტატების მოსახლეობა, თოთვეული დედამიწის წლის განვალობაში, ერთი ორთო იზრდება.

1850 წ. შეერთებულ შტატებში იყო 25,000,000 მცხოვრება, 1880 წ. ეს ციფრი გაიზარდა 50,000,000-და, 1910 წ. მცხოვრებისა რიცხვი უდინის 100,000,000. თუ მცხოვრებთა რიცხვის ზრდა ამ ტემპით წავიდა, შეერთებულ შტატებში ასე წლის შემდგ 700000000 მცხოვრება იქნება.

რა მოხდება მაშინ ამერიკის დღიდ ქალაქებში?

სტატისტიკა ამტკიცებს, რომ ავერიკას დღიდ ქალაქები უკვე აზღა გეღარ იტევენ მოქლ მოსახლეობას. წარმოადგნელი თუ რა სპეციფიკის სიკრისივა, გავლენი უფლებელია, ნიუ-იორკის ცენტრალურ ნაწლებში. ქაუკინილები მგზავრებისათვის წარმოადგენერ ბაზარს, სადაც ბუნების ირევა ხალხი, სავტომობილი მიმოსვლა გარგას ყოველგვარ აზრს, რადგან აერომობი ლევი იძულებული დღეინან მაჟიცვან ეთმონას კუს ნაბჯიოთ, მოული საათები დაპყონ თითვულ განა-ჯვა რევოლუცი გზის დაცის ლოდნები. პოლიცია უკვე ვალა ახერხებს მოძრაობის მოწესრიგებას, ნიუ-იორკის ზაფირთ ქუჩებში, სადაც ყველაზე დიდი მოძრაობაა, გაეცემულია საეკიალებრ სინიშნებებით მანქანიზი აა-ტომიაბოლების მოძრაობის მოსაწესრიგებლად.

სასახლეები, მუზეს, პროექტები.

ასეთი ჭრიდომარეობა არის ამჟოების დოდენა- დაქებში.

ამერიკელი სტატისტიკოსი კი ამტკიცებს, რომ 1933 წ. ნიუ-იორკში იქნება 12,000,000 მცხოვრები, ამ

უნის დამლევს ეს ციფრი გადაკილება 29,000,000.

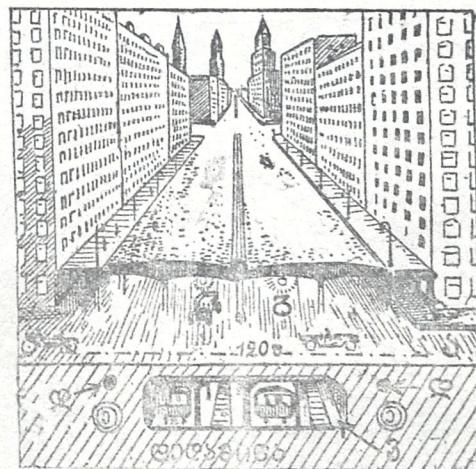
ამ დროისათვის, ლოს-ანჯელოში, სადაც მცხოვრებთა რიცხვი სამჯერ უფრო მეტს ქასისწრავით იზრდება გიცრე ნიუ-იორქში, მცხოვრებთა რიცხვი 40,000,000-და მაღლება.

ამერიკელი მეცნიერების აზრით, მომავალში სრულიად უნდა შეიცვლოს ქალაქის ტიპი. სრულიად გაქრებათ ანაზღაურებული გარეუფლებული და ქალაქის აზრი მდგრად

6 ი უკი რ რ ა მ ი

რადალ-სართულიანი სახლების უბაზი.

თანამედროვე ორსახოთულიანი ქუჩა.

ა—პირველი სართულის ქუჩა, ბ—პირველი სართულის ქუჩა, რომლის ქვევით გაყვანილია მეორე ქუჩა. დ—ტელუ-ფონის ქსელი, ე—კანალიზაცია, ფ—მიწის ქვეშა რეინისეგზ.

როლების ქამათთა დაცულად მოუწყობა 『უზარმაზარი ქალაქების კოლექტივები, რომლებიც დაკაშირებული იქნებიან ერთმანეთთან მიმოსულის სხვადასხვა საშვა-ლებებით. ამ ქალაქებში უკვე ალარ ექნება აღგილი

ასეთ არევ-დარევას და უშესრიგობას მოძრაობაში. მო-

მავლი ქალაქები იქნებიან მრავალსართულიანი. ქვე-

ვით, ღრმა მიწაზე გაყვანილი იქნება გვიაბაები მა-

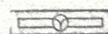
ტარებულებისა და ტარმაკიებისათვის. მათ შემთხვევაში ექნება ქუჩების მეორე სართული საბარეო ავტომობილე-

ბისთვის, შემდგ იქნება ქუჩების მსუბუქი ავტომობი-

ლებისათვის, რაოდენობა სწორად მიაღწიება სამართლის

შეუსწილის ხელს. და ბოლოს, სულ ზევით, იქნება ქუჩების მგზავრებისათვის, მოწესრიბა მოძრავი ქავეულილები.

ამ უმაღ ნიუ-იორკში უკვე დაწყობი არსართულიანი ქუჩების მოწესრიბა, განხილაულის საზი სპეციალის აგება. ზოგ ადგილებში ეს ქუჩების იქნებიან არმაგი, ისე ზომი ერთსა და იმევე დარს ერთი მიმრთულებით წაცელას შესძლებს ვრ აუტომობილი. ქუჩების ქვე-და ნაწილებში მოწესრიბა მიაღწიება, სავაპრობი და სხვ. ამ ქუჩების სიგანე იქნება 17 საეკლ.

200 ღ 1925 წლის 20 იანვარის ხელისმოწერა

საქართველოს კომუნისტური პარტიის ცენტრალურ და ტექილისის კომიტეტის და სრულიად
საქართველოს ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის ორგანოზე

— ყოველ დღიურ დიდ პოლიტიკურ გაზეთ —

„კომუნისტი“

ხელისმოწერილებს, რომელიც აიცხა უმომიტანი ხვედ
ფულს დაურიგდებათ უმაღები

უფასო დამატებები:

1. „კომუნისტი“-ს ორგანიზული ლიტერატურული დამატება „ჩირქელდანი“.
2. „კომუნისტი“-ს ორგანიზული დამატება „მეცნიერება და ტესნიკა“
3. ფ. მახარაძის წიგნი: „მიზანის ური პარტიის დიდობას საქართველოში“.
4. ფ. ენგელსი „ორგანიზაციის პრიცეპები“.
5. ორაგველიძის „რელიგია და მარქსიზმი“
6. 8. ადამიშვილის „კვაში კვაჭანტისაძი“.

დამატები განვითარებულ მანიშვილ ნიმუში:

შველა (თეიურიდან დაწეული) ხელის მომზარი მიუცემა უფასოო:

„ჩირქელდანი“, „მეცნიერება და ტესნიკა“, ორივე გამოცემა დასურათებული იქნება.

6. თვით ხელის მომზარი, რომლებიც წილდანი უმომიტანი ხვედრ ფულს მიეხად:

1. ფ. მახარაძის წიგნი „მიზანის ური პარტიის დიდობას საქართველოში“.
2. ფ. ენგელსის წიგნი „ორგანიზაციის პრიცეპები“.
3. კ. ორაგველიძე „რელიგია და მარქსიზმი“
4. „ჩირქელდანი“.
5. „მეცნიერება და ტესნიკა“.

1. ხელის მომზარი, რომლებიც წილდანი უმომიტანი ხვედრ ფულს მიეხადა:

მ. ადამიშვილის წიგნი „კვაში კვაჭანტისაძი“, „ჩირქელდანი“ და „მეცნიერება და ტესნიკა“

გაზეთი ელიტება

შუშა - მოსამასახურებისათვის,	წითელ-	1 თვით	75 კაპ.	4 თვით	2 მან. 85 კაპ.
არმიელების,	მოსწავლეებისა და მასწავ-	ლიტ.	2 „ 1 მან. 45 კაპ.	5 „	3 მან. 55 კაპ.
— ლებლებისათვის მიტანით.		3 „ 2 მან. 15 კაპ.	6 „	4 მან. 25 კაპ.	

ერთო წლით 8 მან. 60 კაპ.

პფილის ში მიტანით.

პროვინციაში გაგზავნით.

1 თვით	1 მან.
2 „	1 „ 95 კაპ.
3 „	2 „ 90 „
4 „	3 „ 85 „
5 „	4 „ 80 „
6 „	5 „ 75 „
1 წლით	11 „ 50 „

1 თვით	1 მან. 20 კაპ.
2 „	2 „ 35 „
3 „	3 „ 50 „
4 „	4 „ 65 „
5 „	5 „ 80 „
6 „	6 „ 95 „
1 წლით	13 „ 85 „

საბჭოთა კავშირში გაგზავნით 1 თვით-1 მ. 50 კაპ.

უცხოთში გაგზავნით 1 თვით 2 მან. 50 კ.

განერაციაში კორესპონდენტები ჩერნი ქვეყნის კველა ქალაქებში და დაბებში. საქაოც ფართო ქსელი კუ-
რასოდენტებისა მოქოვება მას ჩერნი სოფელებში. აგრეთვე გვყაფს საკუთარი კორესპონდენტები: ბაქოში, ურიგან-
ში, კავკაზში, მოხვევში, ლენინგრადში, ბარიშში, ლონდონში და რომში.